Prima instanța: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Judecător: Svetlana Vîșcu
Dosarul nr. 2r-1334/24
2-24011620-02-25r-24042024

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial și de
Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

10 octombrie 2024 mun. Chişinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de executorul judecătoresc *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc ***** privind anunțarea în căutare a debitorului ***** -

a c o n s t a t a t:

La 25 ianuarie 2023, executorul judecătoresc ***** s-a adresat în instanța de judecată cu un demers prin care solicită emiterea încheierii cu privire la anunțarea în căutare a debitorului ***** născut la 22 decembrie 1997, cod numeric personal 2005035053070, domiciliat în r-nul Telenești, satul Codrul Nou.

În motivarea demersului executorul judecătoresc a invocat, că în scopul executării documentului executoriu nr. 2-15/21, emis de Judecătoria Anenii Noi la 04 mai 2021, a fost intentată procedura de executare nr.177-737/2021, actele corespunzătoare fiind expediate pentru informare și executare părților procedurii de executare, iar debitorului s-a explicat dreptul de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile.

Totodată, în scopul executării documentului executoriu, prin încheierea nr. 117-737/2021 din 22 iunie 2021, au fost aplicate măsuri de asigurare a executării conform prevederilor art. 63 din Codul de executare.

A indicat că până la ziua de azi, debitorul Botnaru Tudor se eschivează intenționat de la executarea documentului executoriu nr. 2-15/21 din 04 mai 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi privind încasarea în beneficiul „*****. a datoriei în sumă totală de 4270 lei.

A menționat executorul judecătoresc, că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12.11.2021 a fost dispusă anunțarea în căutare a debitorului

***** executarea încheierii s-a pus în sarcina Inspectoratului de poliție Telenești.

Indică executorul judecătoresc, că pentru stabilirea debitorului a considerat necesar deplasarea pe adresa mun. Chișinău, str. *****, declarată de către debitor. La data de 21.04.2023, ieșind la fața locului pe adresa sus menționată a constatat: apartamentul este închis, la cerințele executorului judecătoresc nu a răspuns nimeni, în ușă a fost lăsată o citație pe numele debitorului pentru a se prezenta la biroul executorului judecătoresc la data de 26 aprilie 2023.

Mai comunică, că fiind găsit de către Inspectoratul de poliție Telenești, debitorul s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc la data de 31 octombrie 2023, acesta a declarat că are venituri înjur de 3000 lei și la moment locuiește pe adresa : *****

Deoarece debitorul a continuat să se eschiveze de la obligațiile sale, la data de 16.01.2024, executorul judecătoresc, pentru stabilirea debitorului a ieșit la fața locului pe adresa Telenești, Codrul Nou. Din discuțiile cu tata vitreg al debitorului, Zmuncila Serghei, debitorul nu locuiește pe adresa data mai mult de 6 ani, careva date de contact zice că nu are ar locui pe la Anenii Noi.

Reieșind din cele menționate și, având în vedere că debitorul se eschivează de la executarea hotărârii judecătorești, executorul judecătoresc Burlac Oxana a conchis necesară anunțarea în căutare a debitorului Botnaru Tudor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc *****, privind anunțarea în căutare a debitorului ***** ca fiind nefondat.

În motivarea soluției date instanța de fond a indicat, că executorul judecătoresc nu a prezentat probe relevante întru confirmarea imposibilității identificării locului acestuia, anterior debitorul fiind anunțat în căutare și găsit.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 15 aprilie 2024 executorul judecătoresc ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care demersul să fie admis.

În motivarea recursului s-a indicat, că la caz se constată că debitorului i-au fost aplicate măsurile de asigurare prevăzute de art.63 Codului de executare, dar, care nu l-au determinat pe acesta să execute documentul executoriu.

Mai declară recurentul, că deplasându-se la domiciliul debitorului, acesta nu a putut fi stabilit, iar conform bazei de date CNAM, debitorul are statut de neangajat, careva alte adrese sau locuri unde ar fi putut fi stabilit debitorul executorul judecătoresc nu cunoaște.

Suplimentar a specificat, că având în vedere că debitorul nu deține de careva bunuri imobile sau imobile sau de careva mijloace financiare în conturile bancare, prezența lui este obligatorie întru executarea documentului executoriu.

Astfel declară recurentul, că prima instanță a omis și nu a ținut cont de faptul,

că datoria nu a fost încasată, fapt cauzat de comportamentul debitorului în procedura de executare care acţionează cu rea-credinţă, eschivîndu-se de la executarea documentului executoriu.

Intimatul/debitor de și a fost informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu pretențiile recurentului, motivele de fapt și temeiurile de drept expuse și invocate de acesta în cererea de recurs și demersul înaintat instanței în coroborare cu legislația pertinentă cauzei, Colegiul consideră recursul fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea actului judecătoresc atacat, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

După cum s-a indicat anterior, executorul judecătoresc ***** a declarat recurs la data de 15 aprilie 2024 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024. Astfel, se constată că recursul a fost înaintat în interiorul termenului prevăzut de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil cazului.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod și de alte Legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea atacată.

În corespundere cu prevederile art. 72 Cod de executare:

(1) În cazul când prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege, de documentul executoriu sau când executorul judecătoresc ori creditorul o consideră necesară, iar locul de aflare a debitorului nu este cunoscut,

instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc sau la cererea creditorului, adoptă o încheiere de căutare a debitorului. Demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului se examinează pe baza materialelor anexate la demers. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

(2) Căutarea debitorului persoană fizică se efectuează de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află ultimul domiciliu al debitorului.

(3) Căutarea debitorului persoană juridică se efectuează de către executorul judecătoresc, la cererea creditorului.

(4) Încheierea privind căutarea debitorului sau privind refuzul de a da debitorul în căutare poate fi contestată cu recurs.

Conform prevederilor art. 269 alin. (4) Cod de procedură civilă încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

Circumstanțele pricinii și starea de fapt. Aprecierea instanței de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 25 ianuarie 2024, executorul judecătoresc ***** s-a adresat în instanța de judecată cu demersul nominalizat, indicând că deține procedura de executare nr. 177-737/2021, intentată la cererea creditorului „Innovative Consulting Group" S.R.L., în temeiul documentului executoriu nr. 2-15/21 din 04 mai 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi, privind încasarea din contul debitorului Botnaru Tudor în beneficiul „Innovative Consulting Group" S.R.L., a datoriei în sumă totală de 4270 lei, în scopul executării căruia a fost intentată procedura de executare nr. 177-737/2021, actele corespunzătoare fiind expediate pentru informare şi executare părţilor procedurii de executare.

De asemenea din materialele cauzei rezultă că, debitorul Botnaru Tudor nu deține cu titlu de proprietate bunuri imobile sau mobile, iar corespondența expediată la adresa de domiciliu a acestuia este restituită executoriului cu mențiunea "Nereclamat".

Colegiul atestă, că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 noiembrie 2021 a fost dispusă anunțarea în căutare a debitorului ***** iar executarea încheierii s-a pus în sarcina Inspectoratului de poliție Telenești.

Astfel, potrivit informației Inspectoratului de poliție Telenești din 11.10.2023, debitorul Botnaru Tudor a fost găsit în r-nul Telenești, loc. Codrul Nou.

Totodată, se atestă faptul că, la materialele demersului lipsește informația cu privire la traversarea frontierei RM de către debitorul ***** pe perioada, până la depunerea demersului în instanța de judecată.

Examinând demersul numit, prima instanță prin încheierea din 03 aprilie 2024, l-a respins, pe motiv că din demersul înaintat, cât și din materialele anexate la acesta nu rezultă necesitatea și oportunitatea de aplicare a măsurii solicitate, în acest sens nefiind prezentate care-va probe.

Respectiv, judecătorul instanței de fond a considerat că, executorul judecătoresc ***** nu a întreprins toate măsurile necesare privind stabilirea locului de aflare a debitorului ***** or, obligație necesară de a fi întrunită la înaintarea unui demers privind anunțarea în căutare a debitorului.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 15 aprilie 2024 executorul judecătoresc ***** a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul, cu dispunerea măsurilor solicitate.

Colegiul, analizând materialele cauzei, motivele invocate de executorul judecătoresc în susținerea demersului și recursului, starea de fapt existentă și cadratul legal aplicabil acesteia, conchide despre legalitatea încheierii atacate și netemeinicia demersului înaintat.

Or, executorul judecătoresc nu a probat demersul său, deoarece nu a indicat necesitatea și nu a confirmat necesitatea prezenței debitorului pentru a fi executat documentul executoriu, cum nu a demonstrat că lipsa debitorului este unicul impediment de executare a documentului executoriu și, de aceia prezența ultimului la executor este stringentă, necesară și obligatorie.

Astfel, Completul judiciar atestă că, atât din demersul înaintat, cât și din materialele anexate la acesta nu rezultă necesitatea și oportunitatea aplicării măsurilor solicitate, în acest sens nefiind prezentate probe suficiente și admisibile, iar executorul judecătoresc în demers nu a indicat care anume măsuri urmează a fi efectuate/executate cu participarea obligatorie a debitorului și care este cauze prezenței obligatorii a debitorului, pentru a fi posibilă executarea hotărârii judecătorești și stingerea datoriei (cerință expres prevăzută de norma legală).

La fel, Colegiul nu poate admite motivul invocat de executorul judecătoresc, potrivit căruia acesta ar fi întreprins toate acțiunile și măsurile posibile pentru executarea documentului executoriu. Or, Colegiul atestă lipsa informațiilor eliberate de autoritățile competente din raza de domiciliu a debitorului, privind lipsa acestuia de la domiciliu.

În acest sens Colegiul face trimitere și la jurisprudența Curții Constituționale, ce se referă la situații similare sau analogice, având ca obiect limitarea persoanei în dreptul de libera circulație, care prin Hotărârea nr. 7 din 05.04.2011 a statuat că: „…interdicția de a părăsi țara fiind măsura legală de asigurare a executării efective a hotărârii judecătorești nu reprezintă o ingerință nejustificată în dreptul la libera circulație, garantat de art. 27 din Constituție și

normele actelor internaționale.” Colegiul găsește aplicabilă situației această constatare, deoarece anunțarea în căutare a debitorului afectează, într-un anumit mod, libera circulație a acestuia, impunându-i, de și pentru o durată relativ scurtă și cu efect mai redus în comparație cu interdicția de a părăsi țara, impedimente și limitări de circulație.

Astfel, Curtea a statuat că dreptul persoanei la libera circulaţie, protejat de art. 27 din Constituţia Republicii Moldova şi de instrumentele internaţionale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Acest drept poate fi restrâns, exercitarea lui impunând respectarea condiţiilor prevăzute de lege. Curtea a reţinut, că orice limitare a dreptului persoanei la libera circulaţie trebuie să corespundă anumitor exigenţe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporţionalitatea acesteia cu scopul urmărit.

În acest sens făcând referire la dispozițiile art. 54 din Constituţie, Curtea a relatat că exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrângeri, decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sânt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei. Curtea a relevat, că acțiunile ce au ca obiect restrângerea dreptului la libera circulație constituie măsuri excepţionale, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu și, corespunzător, acestea urmând a fi aplicate doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicţii ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.

La fel, Colegiul relevă, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că în cazul unor litigii, având ca subiect ingerința în dreptul de libera circulație, măsura respectivă instituită în privința unei persoane debitoare, ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane și, anume, protejarea drepturilor și intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un Titlu executoriu. În cazul Reiner vs Bulgaria (cererea nr. 46343/99 din 23 mai 2006) CtEDO a estimat: „...din principiul proporționalității reiese, că restricția privind dreptul de a părăsi țara sa din cauza unei datorii neachitate, nu poate fi justificată decât în măsura, în care urmărește un scop - perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăsește țara, ar putea compromite șansele de a percepe suma în cauză”.

Conform constatărilor CtEDO, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal și să fie aplicată doar după

expirarea termenului de executare benevolă a documentului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile în vederea perceperii datoriei prin alte mijloace, astfel încât restricția să fie o ultimă soluție de natură a influenta conduita și responsabilitatea debitorilor pentru executarea obligațiilor avute.

În sensul descris instanța stabilește, că dreptul persoanei la libera circulație, protejat de prevederile art. 27 din Constituția Republicii Moldova și de instrumentele internaționale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Respectiv, acest drept poate fi restrâns, exercitarea lui impunând respectarea condițiilor prevăzute de lege, urmând a fi respectat echilibrul dintre scopul urmărit prin măsura instituită, dreptul și interesul creditorului și drepturile ocrotite de lege ale debitorului, iar ingerința în acest drept, prin limitarea debitorului în libertatea de circulație, urmând să fie proporțională cu scopul urmărit.

De asemenea art. 2 paragraf 3 din Protocolul nr. 4 CEDO stipulează, că exercitarea dreptului la libera circulație nu poate face obiectul altor restrângeri, decât al celor care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

În actualul caz, potrivit situației constate, Colegiul nu a identificat prezența împrejurărilor care indică la existenta tuturor premiselor de instituire a unei restricții, ce vizează într-un anumit fel, de și într-un grad mai redus, dreptul debitorului la libera circulație, deoarece executorul judecătoresc nu a demonstrat epuizarea tuturor măsurilor posibile de efectuat în scopul asigurării executării documentului executoriu.

La fel, Completul judiciar reiterează, că executorul judecătoresc nici nu a indicat și nici nu a demonstrat necesitatea prezenței debitorului și, că anunțarea acestuia în căutare este ultima măsură posibil de efectuat care va garanta executarea documentului executoriu.

Corespunzător, omisiunile constate indică la netemeinicia recursului și corectitudinea soluției date de instanța de fond. Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată, că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc ***** privind anunțarea în căutare a debitorului ***** corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit.

a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc ***** privind anunțarea în căutare a debitorului Botnaru Tudor.

Decizia este irevocabilă din data adoptării.

Președintele ședinței Ana Panov
Judecătorul
Judecătorii Natalia Mămăligă

Ala Malîi